

[Indenrigsministeren.]

folketallet, kunne tilgodeses ved udformningen af tilskudskriterierne. Det har imidlertid vist sig, at dette ikke er muligt uden samtidig væsentligt at forrykke udligningsbalancen mellem hovedstadsområdet og det øvrige land, idet der hovedsageligt er tale om specielle problemer for kommuner i hovedstadsområdet. Disse problemer vil det være mest naturligt at løse ved en kommende hovedstadsordning, således at der ikke opstår urimeligheder i forhold til de mindre velstillede dele af landet.

Som tidligere nævnt er det en væsentlig egenskab ved det foreslåede nye tilskudssystem, at det vil kunne anvendes ved fremtidige ændringer i byrde- og opgavefordelingen. I bestræbelserne på at decentralisere opgaver fra staten til kommunerne og amtskommunerne er det væsentligt at udbygge det hidtidige tilskudssystem med et smidigt instrument, der let lader sig tilpasse udviklingen. Der kan blot nævnes de mange forestående ændringer på det sociale område. Det er denne mulighed for en hurtig tilpasning af tilskudssystemet til ændringer på mange forskellige områder, der har gjort det nødvendigt i lovforslaget at tillægge indenrigsministeren visse bemyndigelser. Folketinget vil under alle omstændigheder få lejlighed til at tage stilling til de ændringer, der gør en tilpasning af tilskudssystemet påkrævet. Af hensyn til tidspunktet for kommunernes budgettering og ønsket om, at fremtidige justeringer af tilskuddene kan træde i kraft samtidig med de ændringer i opgave- og byrdefordelingen, som folkettinget måtte beslutte, er det anset for nødvendigt, at indenrigsministeren mod tilslutning fra folketingets finansudvalg kan regulere tilskuddenes størrelse.

De øvrige bestemmelser i lovforslaget er dels overvejende af teknisk art og dels nødvendige forlængelser af de bestående udligningsordninger i hovedstadsområdet, idet det ikke kan påregnes, at et lovforslag om en kommende hovedstadsordning vil blive færdigbehandlet i indeværende folketingsår.

I øvrigt skal jeg henvise til lovforslagets bemærkninger og den udsendte redegørelse for det foreslåede tilskudssystem.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Hanne Reintoft: Hermed fremsætter jeg for folketinget *forslag til folketingsbeslutning om særlig ydelse til langvarigt ledige*. Det foreslås, at der til alle langvarigt ledige ydes et beløb, svarende til 1 uges understøttelse. Ved langvarigt ledige tænkes der i denne henseende på personer, der inden for perioden 1. oktober 1970 til 1. maj 1971 har haft en afkontrolleret ledighed på 30 dage eller derover.

Med hensyn til begrundelsen henvises til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af statsbaneloven. (Sammenlægning af il- og fragtgodsbefordringen).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 124) findes i tidenden sp. 4191).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om afhjælpning af præstemangelen.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 73) findes i tidenden sp. 2858, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 923).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Damsgaard: Der er enighed blandt alle medlemmer af udvalget, som har behandlet lovforslaget, om, at en teologisk uddannelse er det ønskværdigste grundlag for en præstegerning. Men for få unge søger det teologiske studium, og ikke alle, der får teologisk eksamen, søger ind i et præsteembede. Derfor er der præstemangel, og derfor har den højtærede kirkeminister ønsket den nødløsning, som forslaget er udtryk for. Alle i udvalget har erkendt nødvendigheden af at anbefale lovforslaget. Efter dette kan personer med visse forkundskaber som fritidsstudium over 3-4 år uddanne sig til at overtage en præstegerning, når de er fyldt 35 år. Jeg tror, at personer, der med lyst går ind i dette videre studium efter den nærmere skitserede plan og gennemfører det, kan blive gode præster.

I betænkningen henstilles til den højtærede kirkeminister at fremme bestræbelserne for at søge pastoratsinddelingen ændret ved omlægning af små sogne og nedlæggelse af embeder med ringe befolkningsunderlag, alt med henblik på præstemangelen og uligheden i befolkningstal i de forskellige pastora-ter. Dog mener man, der bør tages hensyn til de små øsamfund.

Udvalget har bemærket, at det fra mange sider er anført som væsentligt, at de efter lovforslaget uddannede personer har et rimeligt kendskab til det græske sprog, og kan tilslutte sig, at de af kirkeministeren herom angivne planer bliver virkeliggjort.

I udvalget har vi modtaget flere skriftlige og mundtlige henvendelser fra interesserede organisationer, og en række spørgsmål er besvaret af kirkeministeren. En del af disse har vi fundet så betydningsfulde, at de er optrykt som bilag til betænkningen.

Et enigt udvalg kan anbefale folketinget at vedtage lovforslaget med det ændringsforslag, der er stillet i betænkningen, her ved anden og senere ved tredje behandling.

Kirkeministeren (Arne Fog Pedersen): Jeg vil gerne takke udvalget og især udvalgsformanden, som har haft ordet her på hele udvalgets vegne, for en god og saglig behandling af lovforslaget om afhjælpning af præstemangelen. Jeg kan sige, at det samråd, jeg har haft med udvalget, spørgsmålene, der har været stillet, og de drøftel-

ser, der også uden for møderne har været lejlighed til at føre på tomandshånd med medlemmer af dette ting, har røbet en meget stor interesse fra alle politiske sider for en løsning på fornuftig vis af dette vanskelige spørgsmål.

Tilbage er kun for mig til sidst at udtrykke ønsket om, at lovforslaget, når det nu endeligt vedtages her i tinget, må virke efter sin hensigt, nemlig at skaffe den danske folkekirke en hårdt tiltrængt øget kreds af præster, og jeg skal hertil knytte forhåbningen om, at de nye præster efter den nye uddannelse, når de kommer i arbejde, vil vise sig lige så trofaste i tjenesten, som deres universitetsuddannede kolleger gennem årene har været.

Udvalgsformanden nævnedede en henstilling til mig om at fortsætte en rimelig sammenlægning af embederne. Det har jeg lovet i udvalget, og det er det også tanken at gennemføre. Igennem de godt 3 år, jeg har været kirkeminister, har jeg modtaget talrige henvendelser fra menighedsråd i anledning af sammenlægninger af sogne med beklagelser over, at man nu skal af med sin egen præst. Det er meget forståeligt, at en række små sogne, der i disse år mister så mange ting, udtrykker beklagelse derover. Men jeg kan hertil føje, at jeg har endnu aldrig hørt en eneste beklagelse fra nogen af folkekirkens præster over, at hun eller han i den anledning fik mere at bestille, eventuelt fik et embede mere. Det er for så vidt ret enestående, at det har kunnet gennemføres uden utilfredshed fra nogen side fra præstelig hold. Jeg synes, det bør nævnes.

Jeg synes, det også bør siges ved denne lejlighed fra denne talerstol, at den danske præstestand har, igennem en meget lang årrække snart, måttet undvære 150 præster eller mere, men de har delt arbejdsbyrden imellem sig. De har fundet sig i embedssammenlægninger og omlægninger uden at knytte. Mange af dem har langt ud over aldersgrænsen som emeriti ofte ydet en meget kærkommen hjælp for at råde bod på folkekirkens vanskeligheder i disse år. Det har i hvert fald for mig som minister været meget glædeligt at være vidne dertil, og jeg kan altså ved denne lejlighed kun udtrykke ønsket om, at de præster, der vil blive uddannet efter den ny ordning, vil følge deres embeds-

[Kirkeministeren.]

brødres eksempel i denne indstilling, når talen er om pligtfølelse over for deres tjeneste og over for evangeliets forkyndelse.

Med disse få bemærkninger vil jeg gerne takke hele udvalget for en god og saglig behandling af dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og §§ 2-6

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om alderstillæg).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 75) findes i tidenden sp. 1802, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 907).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m.v. (Forhøjelse af arbejdsgiverbidraget til invalideforsikringsfonden).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 76) findes i tidenden sp. 1814, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 907).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Bundvad: Til lovforslaget om forhøjelse af arbejdsgiverbidraget til invalideforsikringsfonden kan jeg sige, at der i udvalget er oplyst, at forhøjelsen procentuelt svarer til, hvad pensionen er steget med, siden bidraget sidst blev reguleret i 1967. Herefter kan vi give tilslutning og vil stemme for dette lovforslag ved tredje behandling.

Med hensyn til lovforslaget om ophævelse af alderstillægget til de ældste pensionister vil jeg erindre om, at jeg ved første behandling gav udtryk for, at vi ikke fandt ophævelsen af alderstillægget velbegrunnet, og at ophævelsen efter vor opfattelse ville få uheldige og uønskede konsekvenser. Arbejdet i udvalget har ikke ændret denne opfattelse. Det er rigtigt, som det er oplyst, at der er sket en udbygning af hjemmehjælpsordningen, siden den i april 1968 blev gjort obligatorisk, men det er ikke dokumenteret, at denne udbygning endnu er tilstrækkelig til at dække de store behov for hjælp, der er blandt folke- og invalidepensionistgruppen som helhed. Ophæver man nu alderstillægget, må man regne med, at der fra de ældre pensionister kommer et pres på hjemmehjælpen, og det må gå ud over andre pensionister, når der ikke er hjælp nok, eller der kan komme et ekstra pres på plejehjemmene, og det må klart siges at være uønsket, hvis plejen ellers kunne have været givet og klareret i hjemmet.

Socialudvalget har søgt at få overblik over plejehjemssituationen, men det er ikke helt lykkedes. Tallene er for usikre, men man kom dog i udvalget til det resultat, som er nævnt i betænkningen, at der antagelig er et behov for et større antal plejehjemspladser. Jeg føjer til for egen regning, at der er et meget stort behov for at få ryddet ud blandt de gamle plejehjem, vi har, for de er ikke af en standard, vi kan være bekendt. Jeg kan henvise til fhv. amtslæge L. B. Lauritzens ord i en undersøgelse, han har foretaget for sundhedsstyrelsen angående standarden af plejehjem. Han slutter i en konklusion med følgende:

„Standarden som helhed af landets plejehjem lader en del tilbage at ønske — og adskillige plejehjem er af for ringe standard og burde nedlægges.“

Når det er situationen, bør man af mere almenmenneskelige grunde gøre en forstærket indsats for at gøre det muligt for pensio-